

[Smørum]

forbedres og der tilsikres dem, bedre end det hidtil har været tilfældet, retten til de forbedringer, som de ved deres arbejde og kapitalindsats tilfører bruget. På den anden side indeholder lovforslagene også visse tidsbegrænsede bestemmelser om begunstigelser for de godsejere, der afhænder ejendomme, og forhåbentlig vil disse bestemmelser medføre, at en stor del lejehuse i den nærmeste fremtid vil overgå til selveje.

Under kommissionsarbejdet har det naturligvis været således, at der har været brydninger mellem forskellige interesse modsætninger, men det er ved saglig og fordragelig forhandling lykkedes at opnå enighed mellem alle parter. Jeg går derfor ud fra, at disse lovforslag vil få en let gang gennem rigsdagen, og jeg takker den højtærede landbrugsminister, fordi han så hurtigt efter kommissionsarbejdets afslutning fremsatte disse lovforslag her i rigsdagen. Jeg går ud fra, at det, selvom behandlingen af disse lovforslag sker på et tidspunkt, da rigsdagen er optaget af meget andet vigtigt lovgivningsarbejde, dog skal blive muligt at få dem gennemført i denne samling.

Jeg kan tilsige den højtærede landbrugsminister mit partis støtte til gennemførelsen af de tre lovforslag, vi her behandler.

Søren Andersen: De ejendomme, som de forhåndenværende lovforslag omhandler, er de såkaldte 8 års huse, ejendomme med indtil 1 td. hartkorn, og endvidere smågårde på 1—2 tdr. hartkorn, hvis disse hører under et gods. Da loven kun finder anvendelse på ejendomme, der siden 1927 har været givet i brug af en ejer, som tillige ejede anden til helårsbeboelse indrettet landbrugsejendom med et tilliggende af ½ ha eller derover, vil man forstå, at det i virkeligheden drejer sig om resterne af det gamle husmandsfæstegods. Dertil kommer så visse ejendomme, der med en af de tre brugskommissioners mellemkomst er blevet bortforpagtet på samme vilkår. Og endvidere — hvad der allerede er nævnt — kommer også Sønderjylland, hvor der vil være ganske enkelte ejendomme, der har været forpagtet ud på tilsvarende måde, ind under denne lovgivning.

Undtaget fra bestemmelserne er ejendomme, der lovligt er givet i brug som tjeneste-

huse eller er indrettet til særlig erhvervsvirksomhed eller har karakter af lystejendomme. Man kunne endvidere føje til: ejendomme, som simpelthen ikke har været givet i brug efter denne lov.

Samtidig friger dette lovforslag — altså hovedlovforslaget om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje — de ejendomme, der ikke har været at betragte som landbrugsejendomme, ejendomme med indtil 1 ha.

Det er ud fra ønsket om, at de omtalte ejendomme kan overgå til selveje med selvejets fordele som spiren til fremskridt og fremdrift, at de her omhandlede lovforslag foreligger, hvilende på en faktisk enstemmig kommissionsbetænkning.

Idet man følger traditionen i dansk lovgivning på fæstevæsenets område, siger man ikke, at disse ejendomme skal sælges, men samtidig med at man strammer nogle af de bånd, der hidtil har hvilet på disse ejendomme, giver man på forskellig måde visse fordele, hvis afløsningen finder sted inden 1. april 1959.

I løbet af ½ år skal alle ejere af sådanne ejendomme indgive en fortegnelse herover til landbrugsministeriet, som så foranlediger notering i tingbøgerne om, at ejendommene er inde under nævnte lovgivning.

Idet man afskaffer brugskommissionerne, bliver det husmandsbrugskommissionerne, der afgør, om en ejendom er inde under denne lovgivning eller ej, og som er første instans i eventuelle fremtidige uoverensstemmelser. Medens rigsdagen hidtil ved lov har forlænget disse huses 8 års forpagtninger, får brugerne nu faktisk livsfæste, idet de får ret til at få forpagtningen fornyet. Brugeren beholder naturligvis fortsat sin opsigelsespligt, men ejeren får ret til, hvis forpagtningen udløber inden 1955 eller på et ikke nærmere bestemt tidspunkt, at opsiges forpagtningen til den tid. Det er også sådan, at der kan gives forpagtning efter nærværende lovforslag. Forpagtningsafgiften må ikke uden brugskommissionens tilladelse sættes højere end til 4 pct. af ejendomsskylden plus de ejendommen påhvilende skatter. Dette svarer nogenlunde til de bestemmelser, der findes i den hidtidige lovgivning. Såvel efter den nye som efter den gamle lov har ejeren adgang til ved den stedlige husmandsbrugskommis-